

ÚJ KIVÁLTSÁGOSOK

(munkatársunktól)

MTI hír, 1994. február 10.

A Zsidó Világkongresszus Washingtonban üléséről közgyűlésének magyar résztvevői, Feldmayer Péter, Zoltay Gusztáv és Herczeg László a tanácskozás egyik fő témáját képező kártalanítás magyarországi vonatkozásairól úgy vélekedtek, hogy a kárpótlásra mind a párizsi békeszerződés, mind az 1946/25. törvény kötelezi a kormányt. Arra a kérdésre, hogy mennyire rúgna a magyarországi zsidó közösséget illető kártalanítások értéke, elmondták, hogy ennek megválaszolásához előbb pontosan számba kellene venni a nácizmus alatt elpusztult vagyonát.

A mennyiben a fenti sorok közötti mondanivaló eljutott az olvasó tudatába, számtalan kérdés és kétség keletkezhet benne. Bizonytalan, pontosan meg nem határozható összegről van szó, nem érthető mi köze a „nácizmus alatt elpusztult vagyonának” a szóba jöhető kártérítés nagyságához, kinek lesz joga a kártérítést felvenni; a közösségnek-e vagy az egyes személyeknek és végezetül, hogy ki fizet majd?

Kétségtelen tragikus tény, hogy a hitleri nemzetszocializmus katonai-ideológiai gépezete a megsemmisített embermilliók között zsidók tömegeit is elpusztította. Ne beszéljünk most arról a napjainkban sokszor vitatott témáról (lásd Horthy újratemetése), hogy a korabeli magyar törvényhozás és kormányzat, amely ugyan „zsidó törvényeket” hozott, — jóllehet német nyomásra, — de hosszú ideig megakadályozta a deportálásokat, ellent tudott volna-e állni a német követeléseknek, és ez az esetleges keményebb ellenállás nem eredményezett volna sokkal de sokkal több áldozatot? Maradjunk szigorúan a tényeknél. Voltak deportáltak és nagyon sokan sohasem tértek haza. De az elpusztultak számát pontosan nem közölték sohasem. A megsemmisítéseket végző és a zsidók értékeit elkobzó-elrabló nyilasoknak mára már írmagja sem maradt Magyarországon. Elvértve néhányan hosszabb-rövidebb karriert futottak be a különféle nevű kommunista pártokban. Az elorozott zsidó vagyon pedig a magyar értékekkel, vagyontárgyakkal együtt először a felszabadító katonák zsebé-

ben, majd a keletre irányított vagonokban elhagyta az országot.

A párizsi békediktátum a háborús jóvátételek összegét is meghatározta, de amíg a zsidók ellen elkövetett magyar törvénysértések bosszúért kiáltó hevületétől vezéreltetve a győztesek ceruzája a „követel” oldalon igencsak vastagon fogott, addig senki, soha semmilyen fórumon és formában nem vette figyelembe a szovjet és francia hadifogságban sínylődők, a jótalanul kényszermunkára hurcolt magyar százezrek sorsát. A komplett magyar gyárak berendezéseit tartalmazó szerelvények pedig továbbra is zakatoltak az Ural irányába. A szovjet megszállók fegyvereinek árnyékában választási csalással, majd a politikai ellenfelek megfélemlítésével, elűzésével és likvidálásával megszerzett hatalom urai a magyar nemzeti arisztokrácia és középosztály szinte teljes egészét elpusztították. Szomorú tény, bár a hatalmi konstelláció tükrében érthető, hogy e rendszer legfőbb vezetői majd mind zsidó származásúak voltak (Rákosi, Gerő, Révai, Vas Zoltán, Péter Gábor stb.). Értethető, mivel a hitlerizmus és az így vagy úgy szövetségesének számító Horthy majd Szálasi rendszer diszkriminálta, üldözte, majd elpusztította a zsidó származásúakat. E rendszer ellenfelei tehát — a győztes hatalmak és a megszálló Szovjetunió — természetes szövetségesei kellett, hogy legyenek a korábban üldözötteknek. A zsidó származás, az egykori deportálás ténye elegendő volt a bizalmi pozíciók betöltéséhez.

A külkereskedelemben, a külkapcsolatok terén, a Magyar Nemzeti Bankban, de az egyéb vállalatok vezetésében is szinte kizárólag a korábbi üldözöttek juthattak szóhoz. Hozzásegített ehhez az is, hogy a nyelveket is beszélő korábbi szakértő réteget kitelepítették, „B” listázták, vagy egyszerűen megsemmisítették. Ezek lakásait, teljes vagyonát a hajdani koncentrációs táborok lakói, a munkaszolgálatosok, az új kiváltságos réteg tagjai kapták. Ezen kívül Németországot külön kötelezték, hogy az elhurcolt zsidók megfelelő kárpótlásáról gondoskodjék. Ezekről az aktusokról sajnos nem sok információ látott napvilágot hazánkban. Ugyanakkor Magyarország szabadon választott parlamentje az ország teherbíró képességének

arányában törvényben biztosított kárpótlást minden anyagi vagy erkölcsi kárt szenvedett állampolgárának. Mire megy hát ki a játék?

Edgar Bronfman a Zsidó Világkongresszus vezetője 1994-ben szükségesnek tartotta a német, orosz és román antiszemitizmus mellett az erősödő magyar antiszemitizmusra is felhívni a világ figyelmét. Nekünk magyaroknak újból be akarják nyújtani a számlát! Nem elég a Landesman, Zoltai, Gadó, Eörsi, Konrád-féle agresszív, provokatív cionizmus és magyargyalázás, amit folyamatos defenzívába kényszerítve, magyarázkodva, jószándékunkat bizonygatva kell túrni saját hazánkban. Feldmayer Péter és Herczeg László a Népszabadságnak nyilatkozva elmondták; szeretnék, ha a magyarországi zsidóság új nemzedéke szorosabban kötődne vallásához és kultúrájához. Úgy legyen! Mi ezt nem akadályozzuk, sőt támogatjuk, ahogy a múltban a jövőben is! Ugyanakkor viszont ne bántsa a zsidó érzékenységet, ha mi is szeretnénk szorosabban kötődni hagyományainkhoz, vallásunkhoz és kultúránkhöz. Ha mi tiszteletben tartjuk más érzékenységét, a „más magyarok” jogait, szokásait, vallását, akkor természetesen elvárhatjuk, hogy minket, a lenézett, kihasznált, megtúrt többséget is respektálják azonos mértékben. Próbálják már hozzánk hasonlóan elásni a csatabárdot, elfelejteni hajdani sérelmeiket és nem ismét azt fontolgatni, hogyan lehetne egy újabb bőrt lehúzni rólunk! Figyeljenek oda azokra a józanabb hangokra, amelyeket dr. Hack Péter, Raj Tamás, de még a nemzeti eszméket elvakultán gyűlölő Tamás Gáspár Miklós is képes megütni. Az ő szájukból hangzott el a közelmúltban (Heti Magyarország, 1994. február 04.), hogy „ami az antiszemitizmust illeti a Gallup két éve készített felmérése szerint Kelet-Európában Magyarországon a legenyhébb” (Hack P.). „A magyar nép fantasztikus mértékben nem idegengyűlölő, nem xenofób és nem antiszemita” (Tamás G. M.)

Végezetül pedig gondolkodjanak el talán azon, mi is okozhatta — okozhatja évezredek óta a világ különböző részein rendszeresen és ismételtelen felerősödő antiszemitizmust. Lehet, hogy a hibát nem mindig másokban kell keresni?